

Art. 24. 1. Świadczenia emerytalne określone dekretem przysługują na warunkach w nim przewidzianych również osobom wykonującym pracę w spółdzielni na podstawie stosunku pracy, jeżeli osoby te nie spełniają warunków do świadczeń emerytalnych określonych przepisami o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin albo jeżeli świadczenia z dekretu są dla tych osób korzystniejsze.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do rent rodzinnych.

Art. 25. 1. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady ustalania okresów pracy, o których mowa w art. 4,
- 2) zasady ustalania podstawy wymiaru świadczeń oraz szczegółowe zasady obliczania i wypłacania tych świadczeń,
- 3) zasady stosowania przepisów o zawieszaniu lub zmniejszaniu emerytur i rent w razie osiągnięcia dochodów z tytułu pracy w spółdzielni,
- 4) wypadki, w których mimo wycofania gruntów ze spółdzielni nie następuje utrata prawa do emerytury uzyskanej w wyniku zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym,
- 5) zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, wysokość i tryb opłacania składek oraz warunki zwalniania od ich opłacania.

2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia rozciągnąć przepisy dekretu na:

- 1) członków spółdzielni nie wykonujących pracy w spółdzielni, którzy wytwarzają na jej rzecz produkty rolne w swoich gospodarstwach,
- 2) rolników, którzy wytwarzają zespołowo produkty rolne na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej — określając zasady ubezpieczenia tych osób i zakres przysługujących im świadczeń.

Art. 26. 1. Przepisy dekretu stosuje się do spraw, w których zdarzenia lub okoliczności uzasadniające prawo do świadczeń nastąpiły począwszy od dnia jego wejścia w życie.

2. Do spraw, w których zdarzenia lub okoliczności uzasadniające prawo do świadczeń nastąpiły przed dniem

wejścia w życie dekretu, stosuje się, z uwzględnieniem ust. 3, przepisy obowiązujące w dniu, w którym te zdarzenia lub okoliczności nastąpiły.

3. Osobom wymienionym w art. 1, które przed dniem wejścia w życie dekretu nie były objęte ubezpieczeniem społecznym z tytułu pracy w spółdzielni:

- 1) zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej przed dniem wejścia w życie dekretu przysługuje za okres tej niezdolności przypadający od dnia jego wejścia w życie, z tym że okres zasiłkowy liczy się od dnia powstania niezdolności do pracy,
- 2) zasiłek macierzyński z tytułu urodzenia dziecka lub przyjęcia dziecka na wychowanie przed dniem wejścia w życie dekretu przysługuje za okres urlopu macierzyńskiego lub urlopu udzielonego na warunkach urlopu macierzyńskiego, przypadający począwszy od dnia wejścia w życie dekretu. Okres urlopu macierzyńskiego z tytułu urodzenia dziecka liczy się od dnia porodu.

Art. 27. Emerytury i renty przyznane na podstawie dotychczasowych przepisów o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i ich rodzin stają się emeryturami lub rentami przewidzianymi w dekreście.

Art. 28. Przy ustalaniu prawa do świadczeń na podstawie przepisów wymienionych w art. 3 ust. 2 oraz wysokości tych świadczeń:

- 1) przepisy dotyczące członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych stosuje się do osób wymienionych w art. 1,
- 2) okresy pracy w spółdzielni uważa się za okresy równorzędne z okresami zatrudnienia, a dochód z tytułu tej pracy stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie za równorzędny z wynagrodzeniem z tytułu zatrudnienia.

Art. 29. Traci moc ustawa z dnia 26 października 1971 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i ich rodzin (Dz. U. Nr 27, poz. 255).

Art. 30. Dekret wchodzi w życie z dniem 1 maja 1976 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I OBRONY NARODOWEJ

z dnia 19 lutego 1976 r.

w sprawie przygotowania i przeprowadzenia poboru.

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 r. Nr 44, poz. 220, z 1972 r. Nr 53, poz. 342, z 1973 r. Nr 27, poz. 153, Nr 38, poz. 224 i Nr 47, poz. 276, z 1974 r. Nr 24, poz. 142 oraz z 1975 r. Nr 16, poz. 91) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pobór przeprowadza się w terminach określonych przez Ministrów Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej według wojewódzkich planów poboru ustalanych przez terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego przy współudziale szefów wojewódzkich sztabów wojskowych.

§ 2. 1. Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego:

- 1) wyznacza zakłady lecznicze i lekarzy społecznej służby zdrowia do przeprowadzania badań specjalistycznych i obserwacji poborowych,
- 2) organizuje w porozumieniu z dowódcą okręgu wojskowego kurs szkoleniowy dla lekarzy powołanych na członków komisji oraz lekarzy wyznaczonych do przeprowadzania badań specjalistycznych, określając jego program i czas trwania,
- 3) kieruje w miarę potrzeby lekarzy, o których mowa w pkt 2, na kurs szkoleniowy,
- 4) zapewnia przygotowanie lokalu, w którym ma się odbyć kurs, oraz zakwaterowanie dla lekarzy skierowanych na kurs,
- 5) zapewnia odpowiedni lokal na potrzeby wojewódzkiej komisji poborowej.

2. Wykładowców na kurs szkoleniowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wyznacza dowódca okręgu wojskowego.

3. Lekarze zamieszkujący poza miejscowością, do której zostali skierowani na kurs, otrzymują zwrot kosztów podróży oraz diety według norm ustalonych dla pracowników państwowych.

§ 3. 1. Poboru nie należy przeprowadzać w dniach wolnych od pracy.

2. Na wniosek zakładu pracy zatrudniającego większą liczbę poborowych pobór i badania radiofotograficzne na potrzeby komisji poborowej mogą być przeprowadzane w tym zakładzie.

3. Lokal, sprzęt lekarski oraz inne przedmioty niezbędne do pracy komisji poborowej zapewnia terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego, na którego obszarze znajduje się siedziba terenowej komisji poborowej, a w razie przeprowadzenia poboru i badań radiofotograficznych w zakładzie pracy — kierownik tego zakładu.

§ 4. 1. O poborze zawiadamiają ludność terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego za pomocą obwieszczeń. Obwieszczenie stanowi jednocześnie wezwanie poborowych do poboru.

2. W obwieszczeniu o poborze należy wskazać podstawę prawną przeprowadzenia poboru, kategorie osób podlegających poborowi, miejsca i terminy stawienia się do poboru, dokumenty i fotografie, które powinny być przedstawione komisji poborowej, sankcje karne za niedopełnienie obowiązku stawienia się do poboru i przedstawienia odpowiednich dokumentów oraz pouczenie o sposobie postępowania poborowych w wypadkach określonych w § 6 ust. 2 i 3, § 7 ust. 1 i § 8 ust. 1 i 2.

3. Obwieszczenia powinny być rozplakatowane nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem poboru, w jednym dniu na terenie całego kraju w miejscach najbardziej uczęszczanych i widocznych.

§ 5. 1. Poborowi mogą być wzywani do stawienia się do poboru przez terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego również za pomocą wezwań imiennych.

2. Nieotrzymanie wezwania imiennego nie zwalnia mężczyzny, który nie stawał jeszcze do poboru, od obo-

wiązku stawienia się w terminie i miejscu wskazanych w obwieszczeniu.

3. Wezwanie imienne do poboru należy doręczyć poborowemu co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem stawienia się do poboru. W szczególnych wypadkach termin ten może być krótszy.

4. Wezwanie imienne do poboru powinno określać w szczególności:

- 1) termin i miejsce stawienia się do poboru (datę, godzinę i adres lokalu komisji poborowej),
- 2) rodzaje dokumentów i fotografii, które wezwany powinien przedstawić w czasie stawiania się do poboru,
- 3) sankcje karne za niedopełnienie obowiązku stawienia się do poboru lub nieprzedstawienie dokumentów.

§ 6. 1. Poborowi zgłaszają się przed terenową komisją poborową właściwą ze względu na miejsce ich pobytu stałego. Poborowi zameldowani na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące zgłaszają się przed komisją poborową właściwą ze względu na miejsce tego pobytu.

2. Poborowi, którzy w okresie od dnia ogłoszenia do dnia rozpoczęcia poboru zmienili miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące, zgłaszają się do terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego właściwego ze względu na ich nowe miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące. Organ ten wyznacza im miejsce i termin stawienia się do poboru.

3. Poborowi, którzy po rozpoczęciu poboru na danym terenie zamierzają zmienić miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące, zgłaszają się do poboru przed opuszczeniem miejsca dotychczasowego pobytu.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do ochotników.

§ 7. 1. Poborowy trwale niezdolny do osobistego stawienia się do poboru wskutek kalectwa, ułomności lub choroby albo osoba opiekująca się poborowym mogą wniesić do terenowej komisji poborowej podanie o zwolnienie poborowego od obowiązku osobistego stawiennictwa i o przeprowadzenie w stosunku do niego poboru zaocznie.

2. W podaniu o zwolnienie od obowiązku osobistego stawienia się do poboru i o przeprowadzenie poboru zaocznie należy podać nazwisko, imię, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, wykształcenie, zawód, numer i serię dowodu osobistego oraz nazwę i siedzibę organu, który go wydał poborowemu, dołączając jednocześnie zaświadczenie zakładu społecznej służby zdrowia stwierdzające rodzaj kalectwa, ułomności lub choroby i niezdolność do osobistego stawienia się do poboru.

3. Jeżeli komisja poborowa uzna zaświadczenie wymienione w ust. 2 za wystarczające, orzeka o stopniu zdolności poborowego do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony; w przeciwnym razie przewodniczący komisji zarządza zbadanie poborowego w miejscu jego pobytu przez lekarzy wchodzących w skład komisji lub wezwanie poborowego do osobistego stawienia się.

§ 8. 1. Poborowi, którzy z jakichkolwiek przyczyn nie mogą stawić się do poboru w wyznaczonym terminie i miejscu, zawiadamiają o tym terenowy organ administra-

cji państwowej stopnia podstawowego właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące, najpóźniej w dniu, w którym byli obowiązani stawić się do poboru, dołączając jednocześnie dokumenty usprawiedliwiające niemożność stawienia się do poboru.

2. Po ustaniu przeszkody poborowi określani w ust. 1 powinni niezwłocznie stawić się do poboru lub do właściwego terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego, który wyznacza im termin i miejsce stawienia się do poboru.

3. Jeżeli poborowy nie stawia się do poboru w wyznaczonym terminie i miejscu oraz nie usprawiedliwi swojego niestawienia się, przewodniczący terenowej komisji poborowej zarządza ustalenie miejsca pobytu poborowego i przyczyn niestawienia się do poboru.

4. Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwe ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego poborowych trwającego ponad 2 miesiące, prowadzą poszukiwania tych poborowych, którzy nie stawili się do poboru i nie usprawiedliwili swojego niestawienia się.

5. Przymusowe doprowadzenie poborowego do terenowej komisji poborowej zarządza terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego. Koszty związane z przymusowym doprowadzeniem ponosi poborowy.

6. Wykaz poborowych, którzy nie stawili się do poboru i których miejsce pobytu nie jest znane, terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego, o którym mowa w ust. 4, przekazuje organowi Milicji Obywatelskiej w celu wszczęcia poszukiwań.

7. Wykaz poborowych, którzy stawiali już do poboru, a nie zgłosili się na wezwanie do komisji poborowej w czasie przeprowadzania poboru, terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego przekazuje właściwej wojskowej komendzie uzupełnień.

§ 9. 1. Osoby podlegające obowiązkowi stawienia się do poboru powinny stawić się przed terenową komisją poborową w terminie i miejscu wskazanych w obwieszczeniu o poborze lub w wezwaniu imiennym.

2. Osoby stające do poboru po raz pierwszy powinny przedstawić terenowej komisji poborowej:

- 1) dowód osobisty,
- 2) dokumenty stwierdzające: wykształcenie, zawód (specjalność w zawodzie), odbyte przysposobienie obronne oraz kursy zawodowe (specjalistyczne),
- 3) potwierdzenie zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych,
- 4) fotografię o wymiarach 3×4 cm (bez nakrycia głowy).

3. Osoby, które już stawiały się do poboru, przedstawiają komisji poborowej dowód osobisty, wojskowy dokument osobisty oraz dokumenty stwierdzające zmiany w wykształceniu i zawodzie, jeżeli zmiany takie powstały w okresie od poprzedniego poboru.

4. Ochotnik, który nie ukończył 18 lat życia, przedstawia terenowej komisji poborowej tymczasowy dowód osobisty lub odpis skrócony aktu urodzenia oraz dokumenty określone w ust. 2 pkt 2 i fotografię (ust. 2 pkt 4), a także oświadczenie rodziców (opiekunów), że nie zgła-

szają sprzeciwu co do odbycia przez niego służby wojskowej.

5. Osoby mające dokumenty lekarskie dotyczące stanu ich zdrowia powinny przedstawić je komisji poborowej.

§ 10. 1. Terenową komisję poborową powołuje się raz w roku, nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem poboru w danym województwie, z tym że działa ona tylko w czasie trwania poboru. Rozwiązanie komisji następuje z chwilą powołania nowej komisji.

2. Terenowa komisja poborowa jest właściwa dla poborowych mających miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego ponad 2 miesiące na terenie miast i gmin objętych jej właściwością, określoną przez terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

3. Przy określaniu siedziby terenowej komisji poborowej należy w szczególności uwzględnić:

- 1) zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych gwarantujących prawidłową działalność komisji,
- 2) połączenia komunikacyjne z sąsiednimi gminami i miastami umożliwiające terminowy dojazd poborowych do komisji,
- 3) liczbę poborowych przewidzianych do wezwania przed komisję poborową,
- 4) istnienie odpowiednich zakładów leczniczych umożliwiających przeprowadzenie badań specjalistycznych i dodatkowych.

4. Zasięg działania terenowej komisji poborowej nie może przekraczać zasięgu działania właściwej wojskowej komendy uzupełnień.

5. Terenowa komisja poborowa:

- 1) orzeka o zdolności poborowych do służby wojskowej oraz do służby w formacjach samoobrony,
- 2) zwalnia od obowiązku osobistego stawienia się poborowych trwale niezdolnych do spełnienia tego obowiązku i wydaje w stosunku do nich zaoczne orzeczenie o stopniu zdolności do służby wojskowej oraz do służby w formacjach samoobrony,
- 3) orzeka o udzieleniu poborowym odroczenia zasadniczej służby wojskowej,
- 4) zarządza skierowanie poborowych uznanych za czasowo niezdolnych do służby wojskowej oraz do służby w formacjach samoobrony na leczenie do zakładów społecznej służby zdrowia na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

§ 11. 1. Całokształtem prac terenowej komisji poborowej kieruje jej przewodniczący.

2. Do obowiązków przewodniczącego należy w szczególności:

- 1) kierowanie planowym i sprawnym przeprowadzeniem poboru,
- 2) kierowanie poborowych na wnioski lekarzy na badania specjalistyczne albo na obserwację,
- 3) kierowanie poborowych przewidzianych do uzupełnienia określonych rodzajów wojsk lub służb na badania specjalistyczne na wnioski przedstawiciela wojskowej komendy uzupełnień,

- 4) podpisywanie dokumentów wydawanych przez komisję.

§ 12. 1. Do obowiązków członka terenowej komisji poborowej — przedstawiciela wojskowej komendy uzupełnień należy w szczególności:

- 1) kierownictwo i nadzór nad zakładaniem i uzupełnianiem ewidencji wojskowej poborowych oraz nad wystawianiem wojskowych dokumentów osobistych,
- 2) występowanie z wnioskami o skierowanie na badania specjalistyczne poborowych przewidzianych do uzupełnienia określonych rodzajów wojsk lub służb.

2. Poza czynnościami wymienionymi w ust. 1 przedstawiciel wojskowej komendy uzupełnień w czasie poboru:

- 1) przeznacza poborowych do służby wojskowej, w tym do poszczególnych rodzajów wojsk lub służb albo do służby w formacjach samoobrony, wydaje im karty powołania lub podaje poborowym przypuszczalny termin powołania do służby,
- 2) podpisuje i wydaje wojskowe dokumenty osobiste,
- 3) poucza poborowych o ich obowiązkach i prawach związanych z wykonywaniem obowiązku służby wojskowej.

§ 13. Do obowiązków członka terenowej komisji poborowej — naczelnika gminy (miasta i gminy, miasta, dzielnicy) należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad terminowym stawiennictwem poborowych,
- 2) przedstawianie komisji poborowej dokumentów dotyczących odroczeń zasadniczej służby wojskowej,
- 3) przedstawianie opinii dotyczących wykorzystania poszczególnych poborowych w służbie wojskowej.

§ 14. Do obowiązków członków terenowej komisji poborowej — lekarzy należy:

- 1) badanie stanu zdrowia poborowych i określanie ich zdolności do służby wojskowej oraz do służby w formacjach samoobrony, a także przedstawianie wniosków co do ich przydatności do poszczególnych rodzajów wojsk i służb,
- 2) przedstawianie wniosków w sprawie kierowania poborowych na badania specjalistyczne albo na obserwację oraz na leczenie,
- 3) ocena zaświadczeń lekarskich dołączonych do podań o zwolnienie od obowiązku osobistego, zgłoszenia się do poboru i przedstawianie wniosków w tym przedmiocie,
- 4) nadzór nad personelem obsługującym wagę i miarę lekarską oraz nad prowadzeniem księgi orzeczeń lekarskich,
- 5) czuwanie nad stanem sanitarnohigienicznym w lokalu komisji poborowej,
- 6) propagowanie oświaty sanitarnej wśród poborowych.

§ 15. Do obowiązków członka terenowej komisji poborowej — sekretarza komisji należy:

- 1) prowadzenie listy poborowych,
- 2) prowadzenie dokumentacji związanej z orzecznictwem komisji,

- 3) sporządzanie sprawozdania z wyników poboru.

§ 16. 1. Osoby wchodzące w skład terenowej komisji poborowej biorą udział w pracach komisji osobiście przez cały czas jej urzędowania.

2. Osoba wchodząca w skład terenowej komisji poborowej podlega wyłączeniu z udziału w sprawie, w której orzeczenie komisji może być wydane w stosunku do:

- 1) jej krewnych i powinowatych do drugiego stopnia włącznie,
- 2) osoby związanej z nią z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

3. W wypadkach określonych w ust. 2 przewodniczący terenowej komisji poborowej powinien się wyłączyć z urzędu. O wyłączeniu członka komisji decyduje jej przewodniczący.

§ 17. 1. Terenowa komisja poborowa orzeka większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

2. Orzekanie o udzieleniu lub nieudzieleniu odroczenia zasadniczej służby wojskowej powinno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne.

3. Orzeczenie podaje się niezwłocznie do wiadomości poborowego. Orzeczenie o nieudzieleniu odroczenia zasadniczej służby wojskowej doręcza się na piśmie osobie, która wystąpiła z wnioskiem o odroczenie.

§ 18. 1. Od orzeczenia terenowej komisji poborowej poborowy może wnieść odwołanie, a członek komisji poborowej — sprzeciw.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do orzeczenia terenowej komisji poborowej wydanego przez tę komisję jako instancję odwoławczą od orzeczenia lekarza społecznej służby zdrowia wydanego stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Orzeczenie terenowej komisji poborowej w tym wypadku jest ostateczne.

3. Odwołania od orzeczenia terenowej komisji poborowej o nieudzieleniu odroczenia ze względu na utrzymywanie rodziny mogą wносить również członkowie rodziny poborowego pozostający na jego utrzymaniu.

4. Odwołania i sprzeciwy mogą być wnoszone do wojewódzkiej komisji poborowej w ciągu 14 dni od dnia wydania orzeczenia przez terenową komisję poborową, a jeżeli orzeczenie było doręczone na piśmie — od dnia doręczenia.

§ 19. 1. Odwołania wnosi się na piśmie do wojewódzkiej komisji poborowej za pośrednictwem terenowej komisji poborowej, która wydała orzeczenie. Osoba wnosząca odwołanie powinna je uzasadniać i dołączyć w miarę potrzeby dokumenty uzasadniające odwołanie.

2. Terenowa komisja poborowa może zmienić wydane orzeczenie, jeżeli odwołanie uzna za słuszne, w przeciwnym razie przewodniczący terenowej komisji poborowej przesyła w terminie 7 dni odwołanie wraz z aktami sprawy do wojewódzkiej komisji poborowej.

3. Jeżeli terenowa komisja poborowa już nie urzęduje, odwołanie (ust. 1) wnosi się za pośrednictwem terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego lub po-

bytu czasowego poborowego, trwającego ponad 2 miesiące. Odwołanie wraz z aktami sprawy przesyła się do wojewódzkiej komisji poborowej.

4. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje powołanie poborowego do służby wojskowej. Sprzeciw wnosi się na piśmie do wojewódzkiej komisji poborowej za pośrednictwem przewodniczącego terenowej komisji poborowej. Członek komisji poborowej wnoszący sprzeciw powinien umotywować swoje stanowisko.

5. Przewodniczący terenowej komisji poborowej po otrzymaniu sprzeciwu jest obowiązany w terminie 3 dni przesyłać go do wojewódzkiej komisji poborowej wraz z aktami sprawy i swoją opinią.

6. Orzeczenie terenowej komisji poborowej, od którego nie zostało w przewidzianym terminie wniesione odwołanie lub sprzeciw, jest ostateczne.

§ 20. 1. Orzeczenie komisji poborowej o udzieleniu odroczenia zasadniczej służby wojskowej traci moc po upływie okresu, na który zostało wydane.

2. Orzeczenie o udzieleniu odroczenia zasadniczej służby wojskowej podlega uchyleniu przez wojewódzką komisję poborową, jeżeli warunki uzasadniające udzielenie odroczenia przestały istnieć albo orzeczenie to zostało wydane na podstawie fałszywych danych. Z umotywowanym wnioskiem o uchylenie orzeczenia o udzieleniu odroczenia może wystąpić do wojewódzkiej komisji poborowej terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego lub wojskowy komendant uzupełnień.

3. W razie uchylenia przez wojewódzką komisję poborową orzeczenia o udzieleniu odroczenia wojskowy komendant uzupełnień dokonuje odpowiedniego wpisu w wojskowym dokumencie osobistym poborowego oraz przeznacza go do odbycia zasadniczej służby wojskowej.

§ 21. 1. Wojewódzką komisję poborową powołuje się raz w roku, nie później niż na miesiąc przed rozpoczęciem poboru w danym województwie. Rozwiązanie komisji następuje z chwilą powołania nowej komisji.

2. Wojewódzka komisja poborowa:

- 1) kieruje poborem na terenie województwa oraz sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością terenowych komisji poborowych,
- 2) rozpatruje odwołania i sprzeciwy od orzeczeń terenowych komisji poborowych,
- 3) rozpatruje skargi i wnioski dotyczące działalności terenowych komisji poborowych.

3. Wojewódzka komisja poborowa może zarządzić zawieszenie w czynnościach poszczególnych osób wchodzących w skład terenowej komisji poborowej, a następnie wystąpić z wnioskiem do wojewody (prezydenta) o odwołanie ich, jeżeli nie spełniają należycie swych obowiązków w komisji lub nadużywają swych uprawnień.

4. Z umotywowanym wnioskiem o zawieszenie w czynnościach osoby wchodzącej w skład terenowej ko-

misji poborowej może wystąpić każdy członek wojewódzkiej komisji poborowej.

5. Do osób wchodzących w skład wojewódzkiej komisji poborowej stosuje się odpowiednio przepisy § 16.

§ 22. 1. W razie uchylenia orzeczenia terenowej komisji poborowej wojewódzka komisja poborowa wydaje nowe orzeczenie. Wojewódzka komisja poborowa może przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia terenowej komisji poborowej, której orzeczenie zostało uchylone.

2. Orzeczenie wojewódzkiej komisji poborowej powinno być wydane przed terminem wcielenia poborowego do wojska.

3. Jeżeli wojewódzka komisja poborowa nie będzie mogła wydać orzeczenia przed terminem wcielenia poborowego do wojska, wydane po tym terminie orzeczenie o udzieleniu odroczenia zasadniczej służby wojskowej przesyła się do szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego w celu zwolnienia żołnierza ze służby wojskowej.

4. Jeżeli wojewódzka komisja poborowa nie mogła wydać orzeczenia o stopniu zdolności do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony przed terminem wcielenia poborowego do wojska, a do wydania orzeczenia niezbędne jest przeprowadzenie dodatkowych badań specjalistycznych — całość sprawy przesyła do jednostki wojskowej, do której poborowy został powołany, w celu skierowania go do właściwej wojskowej komisji lekarskiej. Wojskowa komisja lekarska wydaje orzeczenie o stopniu zdolności do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony i odpis tego orzeczenia przesyła do wiadomości wojewódzkiej komisji poborowej.

5. Orzeczenia wojewódzkiej komisji poborowej podaje się do wiadomości osobom zainteresowanym i terenowej komisji poborowej, a w razie zmiany orzeczenia terenowej komisji poborowej — również wojskowej komendzie uzupełnień oraz terenowemu organowi administracji państwowej stopnia podstawowego właściwemu ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego poborowego, trwającego ponad 2 miesiące.

§ 23. 1. Wojewódzka komisja poborowa może wzywać poborowych do osobistego stawienia się przed komisją.

2. Posiedzenia wojewódzkiej komisji poborowej zwołuje w miarę potrzeby przewodniczący komisji.

3. Przepisy dotyczące trybu urzędowania i wydawania orzeczeń przez terenową komisję poborową stosuje się odpowiednio do wojewódzkiej komisji poborowej.

§ 24. 1. Przed rozpoczęciem poboru terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego kieruje poborowych na badania radiofotograficzne narządów klatki piersiowej, jeżeli poborowy nie przedstawi wyników takiego badania wykonanego w okresie 6 miesięcy przed dniem badania.

2. Określone przez właściwą wojskową komendę uzupełnień grupy poborowych mogą być przed rozpoczęciem

poboru kierowane przez organ określony w ust. 1 na badania specjalistyczne do zakładów społecznej służby zdrowia.

3. W okresie między poborem a wcieleniem do służby wojskowej kieruje poborowych na badania określone w ust. 2 właściwa wojskowa komenda uzupełnień. Koszty związane z przejazdem poborowych na badania pokrywają organy wojskowe.

4. Badania specjalistyczne, o których mowa w ust. 1—3, przeprowadzają zakłady lecznicze i lekarze wyznaczani zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1.

§ 25. 1. Badanie lekarskie poborowych odbywa się w obecności całego składu komisji poborowej.

2. Na podstawie badania lekarskiego lekarze wchodzący w skład komisji poborowej określają stan zdrowia poborowego, jego zdolność do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony i po uzgodnieniu swych opinii stawiają wniosek co do przydatności poborowego do odpowiedniego rodzaju wojska lub służby.

3. Określenie stanu zdrowia poborowego, który został zwolniony od obowiązku osobistego stawienia się przed komisją poborową, następuje w trybie określonym w § 7 ust. 3.

§ 26. Jeżeli poborowy z powodu chorób, ułomności lub wad fizycznych mogących wywołać u niego zrozumiałe uczucie wstydu zgłasza prośbę o zbadanie go w nieobecności osób nie wchodzących w skład komisji poborowej, przewodniczący komisji powinien prośbę taką uwzględnić.

§ 27. 1. Jeżeli po dokonaniu badań lekarze wchodzący w skład komisji poborowej nie mogą ustalić stanu zdrowia poborowego i stopnia jego zdolności do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony, stawiają wniosek o skierowanie poborowego do odpowiedniego zakładu leczniczego na badania specjalistyczne albo na obserwację.

2. W wypadku określonym w ust. 1 wydanie orzeczenia o stopniu zdolności do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony, przy uwzględnieniu wyników badań lub obserwacji, następuje w czasie ponownego stawienia się poborowego przed komisją.

3. Jeżeli komisja już nie urzęduje, terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego wyznacza poborowemu określonego w ust. 1 i 2 termin i miejsce stawienia się do poboru.

§ 28. Jeżeli lekarze wchodzący w skład terenowej komisji poborowej nie mogą przedstawić zgodnego wniosku w sprawie określenia stanu zdrowia poborowego i co do stopnia jego zdolności do służby wojskowej oraz do służby w formacjach samoobrony, przedstawiają swoje stanowisko na piśmie przewodniczącemu komisji, który kieruje poborowego do wojewódzkiej komisji poborowej. W tym wypadku terenowa komisja poborowa nie wydaje orzeczenia.

§ 29. Jeżeli w okresie między poborem a powołaniem do odbycia zasadniczej służby wojskowej lub do szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony powstaną zmiany w stanie zdrowia poborowego, uzasadniające zmianę

posiadanej przez niego kategorii zdolności do służby wojskowej, poborowy powinien zawiadomić o tym na piśmie wojskową komendę uzupełnień, dołączając zaświadczenie zakładu społecznej służby zdrowia stwierdzające rodzaj choroby lub kalectwa.

§ 30. W wypadkach określonych w § 8 ust. 2 oraz w § 27 ust. 3 terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego może za zgodą wojewódzkiej komisji poborowej skierować poborowego do innej terenowej komisji poborowej działającej na terenie województwa.

§ 31. 1. Poborowemu skierowanemu na badania specjalistyczne albo na obserwację oraz do innej terenowej komisji poborowej w trybie § 30 przysługuje zwrot kosztów przejazdu, jeżeli odległość od miejsca zamieszkania do miejsca stawienia się przekracza dwadzieścia pięć kilometrów.

2. Poborowemu skierowanemu do wojewódzkiej komisji poborowej w myśl § 28 oraz wezwanemu przez wojewódzką komisję poborową przysługuje zwrot kosztów przejazdu.

§ 32. 1. Przepisy § 24—29 stosuje się również do badania lekarskiego ochotników zgłaszających się do służby wojskowej. Osób tych nie kieruje się jednak na obserwację do zakładu leczniczego.

2. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do kobiet, które w danym roku kalendarzowym kończą 18 lat życia, i do kobiet starszych — do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 24 lata życia, mających kwalifikacje przydatne do służby wojskowej lub przydatność do służby wojskowej w formacjach samoobrony, jeżeli zostaną poddane obowiązkowi stawienia się do poboru z tym że:

- 1) badania stanu zdrowia i określenia zdolności kobiet do służby wojskowej oraz do służby w formacjach samoobrony dokonują lekarze wchodzący w skład komisji poborowej, w miarę możliwości kobiety,
- 2) badania stanu zdrowia dokonuje się przy udziale personelu kobiecego,
- 3) w pomieszczeniu, w którym badania są przeprowadzane, nie mogą być obecni w tym czasie członkowie komisji poborowej nie będący lekarzami,
- 4) w czasie przeprowadzania poboru kobiet nie mogą być używani do komisji poborowej mężczyźni.

3. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do osób skierowanych do terenowych komisji poborowych w wypadkach przewidzianych w art. 19 ust. 2, art. 20 i art. 24 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 33. Traci moc rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej z dnia 24 lipca 1968 r. w sprawie przygotowania i przeprowadzenia poboru (Dz. U. Nr 28, poz. 186).

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: S. Kowalczyk
Minister Obrony Narodowej: w z. J. Urbanowicz